

Asia: VN/30737/2022

Lausuntopyyntö luonnoksesta valtioneuvoston päätökseksi huoltovarmuuden tavoitteista

Lausunto

Lausunnot lukuun 1. Johdanto

-

Lausunnot lukuun 2. Huoltovarmuuden toteuttamisen lähtökohdat

-

Lausunnot lukuun 3. Kehittämiskohteiden taustat ja tavoitteet

3.3. Kansalaisvarautuminen

Viimeisessä kappaleessa viitataan kansalaisten omatoimisen ampumaharjoittelun mahdollistamiseen. On hyvä tarkastella, onko ampumisharjoittelun mainitseminen tässä yhteydessä tarkoituksenmukaista. Asia liittyyne enemmänkin maanpuolustuskoulutukseen, jonka voisi halutessaan lisätä luvun ensimmäiseen kappaleeseen yhtenä kansalaisten varautumiskoulutuksena (maanpuolustuskurssit).

Ehdotamme, että ampuharjoittelu-tekstit poistetaan kokonaan kappaleesta ja kappale ”Luonnon virkistyskäyttö...” liitetään edelliseen kappaleeseen.

Lausunnot lukuun 4. Toimialakohtaiset huoltovarmuustavoitteet ja kehittämiskohteet

4. Toimialakohtaiset huoltovarmuustavoitteet ja kehittämiskohteet

Pääluvun viimeisessä kappaleessa puhutaan laboratoriotoinnin varmistamisesta vastuuviranomaisen ja huoltovarmuusorganisaation yhteistyönä laatiman suunnitelman ja toimenpiteiden avulla. Tässä on syytä huomioida, että esimerkiksi ympäristöterveydenhuollon (esim.

elintarvikelaki ja terveydensuojelulaki) mukainen viranomaisvalvonta tukeutuu kaupallisiin laboratorioihin eli myös heidät pitäisi ottaa mukaan tähän suunnitteluun. Erilaisiin häiriötilanteisiin varautumisesta aiheutuu laboratorioille kustannuksia esimerkiksi harvinaisemman analytiikan ylläpidosta.

4.3. Elintarvikehuolto

Elintarvikehuollon erääksi tehtäväksi on kirjattu ravinnon turvallisuuden turvaaminen kaikissa tilanteissa, kuitenkin tätä asiaa ei mainita laisinkaan tässä luvussa. Laboratoriotutkimukset ovat oleellinen osa elintarvikkeiden turvallisuuden varmistamisessa ja siksi myös laboratoriotointa olisi syytä huomioida tässä luvussa.

4.4 Vesihuolto

Vesihuoltolaitosten varautumisessa ja riippuvuudessa ei ole laisinkaan mainintaa tutkimuslaboratorioista, joihin veden laadun - terveellisyyden ja turvallisuuden - varmistaminen perustuu kaikissa tilanteissa. Joillakin vesihuoltolaitoksilla on omia käyttötarkkailulaboratorioita, mutta on myös sellaisia toimijoita, jotka tukeutuvat täysin kaupallisiin laboratorioihin. Häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa myös laboratorioiden toimintaan vaikuttavat tarvikkeiden (esim. kemikaalien, välineiden ja varaosien), huollon, henkilöstön ja energian saatavuus. Laboratoriotointa on syytä huomioida kriittisenä osana vesihuoltoa.

4.7 Fyysisen infrastruktuurin rakentaminen ja kunnossapito

Luvun viimeisessä kappaleessa puhutaan ampumaradoista. Onko näin yksityiskohtaisen asian esiintuominen tarpeen tämän tyyppisessä selonteossa?

4.8 Sosiaali- ja terveydenhuolto sekä sosiaaliturva

Olisiko tässä luvussa syytä mainita terveydenhuollon osalta erikseen myös diagnostiikka (kliininen laboratoriotointa ja kuvantaminen), vai sisältyykö se itsestään selvyytensä tukipalveluihin?

Kolmannen kappaleen ensimmäisen lauseen luetteloon ehdotamme lisättäväksi mainintaa digitaalisista tietovarannoista ja järjestelmistä. Valvira pitää tärkeänä, että osaava, koulutettu henkilöstö sekin huomioidaan keskeisenä osana sosiaali- ja terveydenhuollon järjestelmää eikä huoltovarmuutta nähdä pelkästään materiaalisena ja logistisena kysymyksenä.

4.11 Sotilaallinen huoltovarmuus

Ampumarjoittelun siirtämistä kokonaisuudessaan tämän luvun alle muista luvuista voisi harkita. Kansalaisten ampumataito liittyyneen sota-aikaan, mutta tämä dokumentti käsittelee kokonaisuutena huoltovarmuutta ei ainoastaan poikkeusoloihin vaan myös häiriötilanteisiin varautumisena.

Lausunnot lukuun 5. Huoltovarmuustoiminnan rahoitus ja kehitys

-

Lausunnot lukuun 6. Valtioneuvoston tavoitteiden seuranta

-

Muut selontekoa koskevat yleiset kommentit

-

Partanen Juho
Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto Valvira